

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Videokonferences](#) > [Pierādījumu Iegūšana Videokonferencē](#) Croatia

Pierādījumu iegūšana videokonferencē

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Horvātija

1 Vai ir iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, vai nu piedaloties tiesai dalībvalstī, kas iesniedz pieprasījumu, vai minētās dalībvalsts tiesai pierādījumus iegūstot tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Civilprocesa likumā (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine (NN)* — Horvātijas Republikas oficiālais izdevums) Nr. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 un 155/23 (*ZPP*) ir paredzēti detalizēti noteikumi par pierādījumu iegūšanu civilīetās attālināti. Saskaņā ar *ZPP* 115. panta 3. punktu tiesa var noteikt, ka konkrēti pierādījumi jāiegūst attālināti, izmantojot attiecīgas audiovizuālās ierīces un tehnoloģiju platformu attālinātai saziņai. *ZPP* 115. panta 5. punktā ir precizēts, ka tiesa lemj par konkrēta pierādījuma iegūšanu attālināti pēc tam, kad ir saņēmusi apsvērumus par attiecīgo jautājumu no pusēm un citiem dalībniekiem, kuri piedalīsies tiesas sēdē, kas notiks attālināti.

Noteikumi par attālinātām tiesas sēdēm (*Pravilnik o održavanju ročišta na daljinu*) (*NN* Nr. 154/22; turpmāk "Noteikumi") paredz kārtību attālinātu tiesas sēžu rīkošanai un atsevišķu pierādījumu iegūšanai, izmantojot attiecīgas audiovizuālās ierīces un tehnoloģiju platformas attālinātai saziņai. Tomēr pierādījumus videokonferencē ar tiesas līdzdalību var iegūt tikai tad, ja par tieslietām atbildīgais ministrs saskaņā ar Likuma, ar kuru groza Civilprocesa likumu (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku*) (*NN* Nr. 80/22), 17. panta 3. punktu ar lēmumu nosaka, ka ir izpildīti tehniskie nosacījumi tiesas sēdes audio ierakstīšanai attiecīgajās tiesās.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Saskaņā ar Noteikumu 5. panta 1. punktu jēdziens "attālināta sēde" (*ročište na daljinu*) nozīmē tādas tiesas sēdes rīkošanu attālināti, kurā tiesvedības dalībnieki izmanto audiovizuālās ierīces un tehnoloģiju platformu attālinātai saziņai. Savukārt saskaņā ar 5. panta 6. punktu jēdziens "tiesvedības dalībnieki" (*sudionici postupka*) attiecas uz tiesu, pusēm, personām, kas iestājušās lietā, advokātiem, pārstāvjiem, juridiskajiem pārstāvjiem, lieciniekiem, ekspertiem un citām tiesvedībā iesaistītajām personām.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Saskaņā ar Noteikumu 12. pantu tiesa var ne tikai nopratināt lieciniekus un ekspertus, bet arī iegūt papildu pierādījumus attālinātā tiesas sēdē, ja pierādījumu raksturs to ļauj, un tādā gadījumā pusēm tiks dota iespēja iesniegt apsvērumus pirms tiesas sēdes vai tās laikā.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t .i., vai tam jānotiek tiesā?

Noteikumu 7. panta 1. punktā ir noteikts, ka tiesvedības dalībnieki sazinās ar tiesu no telpas, kas aprīkota ar tehnoloģiju platformu attālinātai saziņai, no kuras viņi var netraucēti sazināties ar citiem tiesvedības dalībniekiem. Savukārt 7. panta 2. punktā ir noteikts, ka tiesvedības dalībnieks, kurš pēc uzaicinājuma ierasties uz tiesas sēdi nevar piedalīties tiesas sēdē attālināti, var piedalīties tiesas sēdē tiesas ēkā, taču tādā gadījumā viņam par to ir jāpaziņo tiesai pirms tiesas sēdes.

5 Vai ir atļauts ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja ir – vai ir pieejamas atbilstošās iekārtas?

Saskaņā ar Likuma, ar kuru groza Civilprocesa likumu (NW Nr. 80/22), 17. panta 3. punktu par tieslietām atbildīgais ministrs pieņems lēmumu, ar ko nosaka, ka ir izpildīti tehniskie nosacījumi tiesas sēdes audio ierakstīšanai attiecīgajās tiesās.

6 Kādā valodā būtu jānotiek tiesas sēdei: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 12.–14. pantu; un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 19.–21. pantu?

Pusēm un citiem procesa dalībniekiem ir tiesības runāt savā valodā, kad viņi piedalās tiesas sēdēs un mutiski veic citas procesuālas darbības tiesā. Ja process nenotiek puses vai citu procesa dalībnieku runātajā valodā, viņiem tiks nodrošināta tiesas sēdē sniegtās informācijas un pierādījumu sniegšanai izmantoto dokumentu mutisks tulkojums viņu valodā.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu un kur viņiem būtu jāatrodas, a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 12.–14. pantu; un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 19.–21. pantu?

Puses un citi procesa dalībnieki ar tulka palīdzību tiks informēti par viņu tiesībām sekot tiesas procesa mutiskajai daļai viņu runātajā valodā. Viņi var atteikties no tiesībām uz mutisko tulkojumu, ja paziņo, ka zina valodu, kurā notiek process. Protokolā tiks iekļauta piezīme par to, ka viņi ir informēti par savām tiesībām, un attiecīgais pušu un citu dalībnieku paziņojums. Mutisko tulkojumu nodrošina tulki. Mutiskās tulkošanas izmaksas sedz attiecīgā puse vai dalībnieks.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai, a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 12.–14. pantu; un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 19.–21. pantu? Attiecībā uz abiem variantiem — nosakot uz klausīšanas dienu, cik daudz laika būtu jāatvēl, lai persona paziņojumu saņemtu pietiekami savlaicīgi?

Saskaņā ar ZPP 114. panta 2. punktu tiesa savlaicīgi uzaicina puses un citas personas, kuru klātbūtne tiek uzskatīta par nepieciešamu, ierasties uz tiesas sēdi. Pavēste tiks izsniegta lietas dalībniekam kopā ar iesniegumu, uz kura pamata tiek rīkota tiesas sēde, un pavēstē tiks norādīta tiesas sēdes vieta, telpa un laiks. Ja iesniegums netiek izsniegts kopā ar pavēsti, pavēstē norāda puses, strīda priekšmetu un turpmāko rīcību tiesas

sēdē (ZPP 114. panta 2. punkts).

Attālinātas tiesas sēdes gadījumā tiesa saskaņā ar Noteikumu 6. panta 2. punktu pavēstē par attālinātu tiesas sēdi norādīs šādu informāciju:

- kāda tehnoloģiju platforma attālinātai saziņai tiks izmantota;
- saiti, ar kuru piekļūt tehnoloģiju platformai attālinātai saziņai, vai informāciju par to, kad šī saite tiks atsūtīta;
- vajadzības gadījumā, jebkādos brīdinājumus saistībā ar tehnoloģiju platformu attālinātai saziņai, par kuriem tiesvedības dalībnieki būtu īpaši jāinformē;
- paziņojumu pusēm, ka iesniegumus vai dokumentus tiesas sēdei var iesniegt pdf formātā;
- tālruna numuru vai e-pasta adresi, ko tiesvedības dalībnieki var izmantot, lai tiesai paziņotu, ka viņiem ir tehniskas grūtības pievienoties attālinātajai tiesas sēdei.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās būtu jāapmaksā?

Lemjot par tiesvedības izmaksām, tiesa piespriež pusei atlīdzināt tikai tiesvedības norises nodrošināšanai vajadzīgos izdevumus. Par nepieciešamajām izmaksām un izmaksu summu lemj tiesa, rūpīgi pārbaudot visus apstākļus, jo īpaši ņemot vērā noteikumus, kas reglamentē galvenās tiesas sēdes sagatavošanas procedūru, kura ietver rakstiskus iesniegumus, vienu sagatavojošu tiesas sēdi un vienu galveno tiesas sēdi.

Ja puse pieprasa pierādījumu iegūšanu, tai ar tiesas rīkojumu ir pienākums iepriekš iemaksāt summu, kas vajadzīga, lai segtu ar pierādījumu iegūšanu saistītās izmaksas. Ja abas puses ierosina pierādījumu iegūšanu vai ja to pieprasa tiesa *ex officio*, tiesa prasīs, lai abas puses vienādās daļās iemaksā izmaksu segšanai vajadzīgo summu. Ja tiesa ir izdevusi rīkojumu par pierādījumu iegūšanu *ex officio*, tā var noteikt, ka summu iemaksā tikai viena puse.

Pusei, kura zaudē lietu, ir pilnībā jāsedz izdevumi, kas radušies iebildumu iesniedzējam un personai, kas iestājusies lietā. Personai, kas iestājusies lietā no zaudējušā lietas dalībnieka puses, jāatlīdzina izdevumi, kas radušies saistībā ar tās rīcību.

Ja spriedums pusēm ir daļēji labvēlīgs, tiesa vispirms nosaka katras puses veiksmes procentuālo daļu un pēc tam tās puses veiksmes procentuālo daļu, kurai spriedums ir mazāk labvēlīgs, atskaita no puses, kurai spriedums ir labvēlīgāks, sekmīgākā iznākuma procentuālās daļas. Pēc tam tiesa nosaka puses, kurai spriedums ir labvēlīgāks, konkrēto un kopējo izmaksu summu, kas bija nepieciešama procesa pienācīgai norisei, un tad atlīdzina šai pusei to kopējo izmaksu daļu, kas atbilst atlikušajai procentuālajai daļai, ņemot vērā pušu veiksmes procentuālo daļu. Lietas labvēlīga iznākuma proporcionālā daļa tiek novērtēta, pamatojoties uz apmierinātajām prasībām, ņemot vērā arī to, cik veiksmīgi ir iesniegti pierādījumi, kas pamato prasības.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka tās dalība ir brīvprātīga?

Liecinieki saņem rakstisku pavēsti, kurā norādīts uzaicinātās personas vārds un uzvārds, laiks un vieta, lieta, uz kuru attiecas pavēste, un norāde, ka viņi ir uzaicināti kā liecinieki. Pavēstē liecinieki tiek informēti par nepamatotas prombūtnes sekām un tiesībām uz izdevumu atlīdzināšanu. Tiesnesis informē lieciniekus, ka viņi var atteikties liecināt par jautājumiem, ko puse viņiem uzticējusi kā šīs puses pārstāvjiem vai ko puse vai cita persona viņiem uzticējusi grēksūdzē, un par faktiem, ko šis liecinieks uzzinājis, būdams advokāts, ārsts vai pildot kādu citu aicinājumu vai darbību, ja ar to ir saistīts pienākums paturēt noslēpumā visu, kas uzzināts, pildot šo aicinājumu vai darbību. Turklāt liecinieks var atteikties atbildēt uz atsevišķiem jautājumiem, ja tam ir pārliecinoši iemesli, jo īpaši tad, ja, atbildot uz šādu jautājumu, viņš radītu sev vai saviem asinsradiniekiem taisnā līnijā līdz jebkurai pakāpei, vai asinsradiniekiem sānu līnijā līdz trešajai pakāpei, t. sk. savam laulātajam, vai radiniekiem svainībā līdz otrajai svainības pakāpei, pat ja laulība ir izbeigta, un savam aizbildnim vai aizbilstamajam, adoptētam vecākam vai bērnam lielu negodu, ievērojamus materiālus zaudējumus vai kriminālvajāšanas risku. Vienīgais tiesnesis vai tiesas palātas priekšsēdētājs informē liecinieku, ka viņš var atteikties atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Tiesa lūgs liecinieku, kuru pierādījumu pārbaudes procesā ierosināts uzklaut, pirms attālinātās tiesas sēdes iesniegt tiesai personas apliecības vai cita dokumenta, kas apliecina nopratināmās personas identitāti, kopiju papīra formātā vai skenētu kopiju, vai iespēju robežās noskaidros liecinieka identitāti ar citiem līdzekļiem (Noteikumu 8. panta 1. punkts). Attālinātā tiesas sēdē tiesa lūgs pārējos tiesvedības dalībniekus sniegt informāciju, kas nepieciešama viņu identifikācijai, un vajadzības gadījumā noteiks viņu identitāti saskaņā ar minētā panta attiecīgo punktu (Noteikumu 8. panta 2. punkts). Tiesa noteiks, ar kādiem saziņas līdzekļiem tai jāiesniedz minētajā pantā norādītā informācija (Noteikumu 8. panta 3. punkts).

12 Kādas prasības ir piemērojamas zvēresta nodošanai un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja zvērests ir vajadzīgs tiešai pierādījumu iegūšanai saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 19.–21. pantu?

Tiesa var nolemt, ka liecinieks nodod zvērestu par savām sniegtajām liecībām vai ka zvērestu nodod pirms liecinieka nopratināšanas. Zvērestu nodod mutiski ar šādiem vārdiem: “Zvēru pie sava goda, ka esmu teicis patiesību, atbildot uz visiem tiesas uzdotajiem jautājumiem, un neesmu noklusējis nekādu man zināmu informāciju par šo lietu.” Mēmi liecinieki, kuri var lasīt un rakstīt, nodod zvērestu, parakstot zvēresta tekstu, savukārt nedzirdīgi liecinieki nodod zvērestu, izlasot tā tekstu. Ja nedzirdīgie vai mēmie liecinieki nevar lasīt vai rakstīt, viņi nodod zvērestu ar tulka palīdzību. Ja liecinieku nopratina atkārtoti, viņš nenodod zvērestu vēlreiz, taču viņam tiks atgādināts par viņa nodoto zvērestu. Lieciniekiem, kuri laikā, kad notiek tiesas sēde, nav pilngadīgi vai nespēj saprast tajā notiekošo, zvērests nav jānodod.

13 Kādi ir pasākumi, lai nodrošinātu, ka videokonferences vietā atrodas kontaktpersona, ar kuru var sazināties tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, un persona, kas tiesas sēdes dienā ir pieejama videokonferenču iekārtu izmantošanai un jebkādu tehnisku problēmu risināšanai?

Pirms plānot attālinātu tiesas sēdi, tiesa pārbaudīs, vai ir izpildīti tiesas sēdes tehniskie un citi nosacījumi (Noteikumu 11. panta 1. punkts). Ja pēc attālinātās tiesas sēdes ieplānošanas, taču pirms tā notiek, izrādās, ka tiesas sēde ieplānotajā datumā (vai laikā) nevar notikt, tiesa to atliks un ieplānos jaunu tiesas sēdi vai nu attālināti, vai tiesas ēkā atkarībā no iemesla, kādēļ iepriekšējā tiesas sēde nevarēja notikt (Noteikumu 11. panta 2. punkts). Tādā gadījumā tiesas sēde plānotajā datumā var notikt tiesas ēkā, nevis attālināti, ja lietas apstākļi to ļauj (Noteikumu 11. panta 3. punkts). Ja attālinātās tiesas sēdes laikā radīsies tehniskas grūtības, tiesa centīsies tās atrisināt un turpināt tiesas sēdi. Ja nav iespējams turpināt tiesas sēdi ar visiem tiesvedības dalībniekiem, bet tikai ar dažiem no tiem, un ja tas neliedz vienai no pusēm piedalīties tiesas sēdē, tiesa turpinās tiesas sēdi. Pretējā gadījumā tiesa rīkosies saskaņā ar minētā panta 2. punktu (Noteikumu 11. panta 4. punkts).

14 Kāda papildu informācija (ja ir) nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu?

No tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, netiek prasīta papildu informācija.

■ Lapa atjaunināta: 31/10/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.